

Žalobě o uznání nemanželského otcovství a o placení výživného bylo vyhověno soudy všech tří stolic.

Nejvyšší soud uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

důvodech:

Zmatečnost podle § 477 čís. 5, pokud se týče čís. 4 c. ř. s., opodstatňující prvý dovolací důvod § 503 čís. 1 c. ř. s., spatřuje dovolání v tom, že soud první stolice porušil předpis § 185 c. ř. s. tím, že ač zjistil, že žalovaný jest úplně hluchý, těžko chápavý a že soudce sám nemohl se s ním domluvit, ústní jednání neodročil a žalovaného nevyzval, aby si opatřil zmocněnce, po případě advokáta. Tohoto opatření nebylo však v souzeném případě zapotřebí, neboť žalovaný dostavil se podle zápisu protokolu k ústnímu jednání s Čeněkem Š-em, jako se svým zástupcem, poněvadž, jak jest v protokole dále uvedeno, »žalovaný je hluchý a není možno se s ním srozuměti«. Čeněk Š. podepsal také protokol o ústním jednání. Nebylo tu tedy vůbec předpokladů § 185 c. ř. s. pro odročení ústního jednání, a nemůže proti býti řeč ani o zmatečnosti podle § 477 čís. 4 nebo 5 c. ř. s., ani o vadnosti řízení, již dovolání z této příčiny rovněž uplatňuje.

Pokud dovolání spatřuje vadnost odvolacího řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.) v tom, že odvolací soud prostě převzal skutková zjištění prvního soudu, nepostarav se podle § 182 c. ř. s. o vysvětlení žalovaného k jeho dopisu ze dne 4. prosince 1931 a k jeho ostatním námitkám, prezírá jednak, že žalovaný v odvolání to vůbec nevytýkal jako vadu řízení první stolice, jednak, že povinnost soudu, starati se o úplné probrání věci (§§ 180, 182 c. ř. s.) nesahá tak daleko, by musil upozorňovati strany, co by mohly a měly přednésti k odůvodnění svých nároků nebo námitek, a že jest naopak povinností strany, by uvedla vše, co její nároky nebo námítka opodstatňuje nebo podporuje.

Čís. 12027.

Projev státu zastoupeného státním úřadem statistickým, jímž má býti uzavřena sprostředkovatelská smlouva k obstarání místností pro státní úřad statistický, může se státi jen písemně.

Zmocnění uzavřít smlouvu nájemní neobsahuje v sobě i zmocnění uzavřít smlouvu sprostředkovatelskou s ní související. Lhostejno, zda se zmocnění týkalo nájmu určitých místností, či jen místností vhodných.

(Rozh. ze dne 22. října 1932, Rv I 1348/32.)

Žalobce sprostředkoval pro Státní statistický úřad pronájem místností za ročních 1,115.000 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se jako koncesovaný sprostředkovatel na československém státu zaplacení provise 309.825 Kč. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Odvolací soud zamítl žalobní nárok, poněvadž nedošlo mezi žalobcem a žalovaným státem k platné smlouvě sprostředkovatelské, ano nebylo tu projevu souhlasné vůle obou stran, poněvadž jednak projev státu, zastoupeného státním úřadem statistickým, podle povahy věci, zvláště též vzhledem k potřebě úřední evidence, se může státi jen písemně, jednak, poněvadž jednající úředníci nebyli zmocněni ministerstvem veřejných prací, jež jest kompetentním k obstarávání místností pro státní úřady, uzavřítí smlouvu sprostředkovatelskou. Onen právní názor byl vysloven již tímto nejvyšším soudem v rozhodnutí čís. 4853 sb. n. s., na které se poukazuje. Dovolatel sám praví, že jest zcela správné, když se při záležitostech správních, to jest veřejnoprávních, vyžaduje písemný projev úřadu k dotyčnému úkonu správnímu, že však pro obor práva soukromého je toto stanovisko zákonem neodůvodněné. Přehlíží však, že i při smlouvách, které spadají do oboru práva soukromého, vystupuje stát jako smluvník buď jako orgán veřejné správy, buď jako majitel nemovitosti nebo provozovatel obchodního nebo průmyslového podniku. Jen v tomto případě je na rovni jiným osobám, kdežto v onom vystupuje jako nositel imperia (srovnej rozhodnutí čís. 7247 sb. n. s.). Nemůže býti o tom pochyby, že služba státní statistiky, k níž podle zákona ze dne 28. ledna 1919, čís. 49 sb. z. a n. jako výkonný orgán povolán jest státní úřad statistický, spadá do oboru veřejné správy. Když úřad ten předsevezme úkon, sloužící k provedení úkolu jemu svěřeného, jako opatření úředních místností, vystupuje jako orgán veřejné správy, a jest proto jeho způsobilost býti smluvníkem posuzovati podle této jeho povahy. Nebylo proto třeba, by to vyslovil zvláštní zákon. Jest ovšem bez významu, zda v jiných případech státní úřady uznávaly závaznost smluv, jinak uzavřených. Okolnost, že smlouva, o kterou žalobní nárok jest opřen, není zvlášť zákonem upravena, jest nerozhodná, poněvadž i pro takovou smlouvu platí všeobecné předpisy o smlouvách, tedy i požadavek projevu souhlasné vůle stran. Není tedy třeba s ostatními vývody, které dovolatel v té příčině uplatňuje, se zabývati. Z hořejší úvahy plyne také, že ke smlouvě se státem nemohlo dojítí ani konkludentními činy státního úřadu statistického nebo jeho úředníků. (Srovnej rozhodnutí 7247 sb. n. s.) Pokud se týče druhého právního názoru, jest jen podotknouti, že dovolatelovo tvrzení, že zmocnění uzavřítí smlouvu nájemní obsahuje v sobě i zmocnění uzavřítí smlouvu sprostředkovatelskou, s ní související, poněvadž bez ní nemůže dojítí ani k oné smlouvě, jest očividně bezpodstatné. Je též bez významu, zda se zmocnění týkalo najmutí již určitých místností, či jen vhodných. Neboť plná moc platí jen pro právní jednání, v ní uvedené, a pro jednání, kterého k tomuto právnímu jednání jest nutně zapotřebí, což o použití sprostředkovatele nelze říci. Marně odvolává se dovolatel na zásadu poctivosti a víry v právním jednání. Neboť ta by přicházela v úvahu při výkladu smlouvy. Když však ke smlouvě nedošlo, nemůže o ní býti řeči. Ani z ustanovení § 879 prvý odstavec obč. zák. nemůže dovolatel nic s úspěchem vyvozovati, poněvadž, kdyby smlouva byla nicotná, padal by tím právní důvod, o který svůj nárok opírá.